

TAE 2023

Hallintovaliokunta 7.10.2022

Teema: Hyvinvointialueiden rahoitus

erityisasiantuntija Jussi Lind
neuvotteleva virkamies Susanna Grimm-
Vikman
neuvotteleva virkamies Antti Väisänen

Koko maan rahoituksen tason tarkistus vuosittain etukäteen

Sote-palvelutarpeen arvioitu kasvu, jota vuosina 2023-2029 korotetaan 0,2 %-yksiköllä. Vuodesta 2025 lähtien arvioidusta kasvusta otetaan huomioon 80 prosenttia.

Kustannustason arvioitu muutos perustuen hyvinvointialueiden hintaindeksin ennusteeseen.

Hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien laajuuden tai laadun muutos.

Esimerkki rahoituksen tason tarkistus vuodelle 2023

Rahoituksen tarkastus vuoden 2023 tasolle	TAE 2023/syyskuu2022
Rahoituserä	euroa
Sote siirtyvät kustannukset, 2022 taso	20 748 304 000
Pela siirtyvät kustannukset, 2022 taso	485 277 000
HVA-siirtyvät kustannukset yhteensä, 2022 taso	21 233 581 000
HVA-uudet tehtävät, sote	275 268 000
HVA-uudet tehtävät, pela	0
Palvelutarve, sote	253 129 309
HVA-indeksi, sote	739 250 452
HVA-indeksi, pela	17 081 750
sote-rahoitus 2023	22 015 951 761
pela-rahoitus 2023	502 358 750
HVA rahoituksen taso 2023, laskelmaan	22 518 310 512
Rahoituksen kokonaismuutos	1 284 729 512

Uudet tehtävät

Hyvinvointialueiden rahoitus lisääntyy laskennallisesti vuoteen 2022 verrattuna nettona (eli vähennykset mukaan laskettuna) n. 275 milj. eurolla. Uusina uudistuksina on huomioitu:

- Ikääntyneiden kotihoidon kehittäminen 37 milj. euroa.
- Hoitotakuu eli terveydenhuoltolain muuttaminen 71 milj. euroa.
- Vammaispalvelujen kokonaisuudistus 22 milj. euroa,
- Mielenterveys- ja päihdepalveluja koskevan lainsäädännön uudistaminen 18 milj. euroa sekä
- Sosiaalisen luototuksen uudistaminen (0,6 milj. euroa). Viimeksi mainitun osalta luottopääoman rahoitusta on tarkoitus käsitellä osana valtion vuoden 2023 talousarvion täydentämisen valmistelua.
- Uudistukset, joiden voimaantulo laajenee vuoden 2023 aikana.
- Vanhuspalvelulain henkilöstömitoitus. Lain voimaantulon porrastus. Vähimmäismitoitus nousee 0,65 työntekijään 1.4.2023 ja 0,7 työntekijään asiakasta kohti eli täysimääräisesti voimaan 1.12.2023. 128,2 milj. euroa. Linjauksen mukaan rahasummaa ei olla muuttamassa. HE porrastuksesta syyskaudella 2022. (sote-ministeriryhmän linjaus)
- Lastensuojelun jälkihuollon laajennus kasvattaa hyvinvointialueiden rahoitusta 12 milj. euroa
- Lastensuojelun henkilöstömitoitusta vahvistaminen 4,2 milj. euroa.

Palvelujärjestelmän kehittäminen ja henkilöstön riittävyys

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden varmistamiseksi ehdotetaan useita eri toimia.

- Sosiaali- ja terveysministeriön johdolla työskentelevän poikkihallinnollisen työryhmän työhön ja sen ehdottamiin toimenpiteisiin 2 milj. euroa.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön erikoistumiskorvauksiin 96 me. Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoihin liittyviin harjoittelukorvauksiin 12 milj. euroa. Jatkossa harjoittelukorvaukset maksettaisiin valtion varoista laskennallisin perustein harjoittelun järjestäjille. Valtion rahoitukseen terveydenhuollon ja sosiaalityön yliopistotasoiseen tutkimukseen 30 milj. euroa, jossa on lisäystä edelliseen vuoteen 5,0 milj. euroa.
- Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (Jotpa) rahoittamiin hoiva-avustajakoulutuksiin n. 10,8 milj. euron lisäystä. Määrärahalla on tarkoitus kouluttaa 1 500 uutta hoiva-avustajaa vuosina 2023—2025. (OKM)
- Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toimintamenoihin myös 5,5 milj. euron lisäys ukrainalaisille kohdennettaviin koulutuksiin. (OKM)
- Valtionosuusrahoitteiseen työvoimakoulutukseen 7,8 milj. euron lisäystä, jonka avulla on tarkoitus kouluttaa 1 000 uutta hoiva-avustajaa vuosina 2023—2025. (TEM)

Investointien rahoitusmalli

Hyvinvointialueiden lainanottovaltuutta ja investointien ohjausta koskeva sääntely on tarpeen hyvinvointialueiden rahoitusmallin ja omaisuuden hallintaa koskevien ratkaisujen takia.

Investointisuunnitelmaa ja sen hyväksymismenettelyä koskevan sääntelyn tarkoituksena on:

- varmistaa, että hyvinvointialue suunnittelee investoinnit taloudellisesti kestävästi siten, että niihin käytettävissä oleva rahoitus riittää.
- eri hyvinvointialueiden laajoja investointeja koskevat hankkeet suunnitellaan valtakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaisesti ja kustannusvaikuttavasti huomioiden muiden hyvinvointialueiden vastaavat suunnitelmat.

Investointien rahoitus (hyvinvointialuelaki 15 §)

Valtioneuvosto vahvistaa jokaiselle hyvinvointialueelle vuosittaisen valtuuden pitkäaikaisen lainan ottamiselle investointeja varten.

- Laskennallinen, korvamerkitsemätön lainanottovaltuus perustuu kunkin hyvinvointialueen lainanhoitokykyyn.
- Voi käyttää useana tilikautena, jos investointi toteutetaan usean vuoden aikana.
- Poikkeuksellinen lisälainanottovaltuus myönnetään, jos investointitarve on välttämätön laissa säädettyjen palvelujen turvaamiseksi (peruste arviointimenettelylle)
- Neljä aluetta syksyllä 2022 lainanottovaltuuden muuttamisprosessissa

Hyvinvointialueiden kansallisen ohjauksen periaatteet

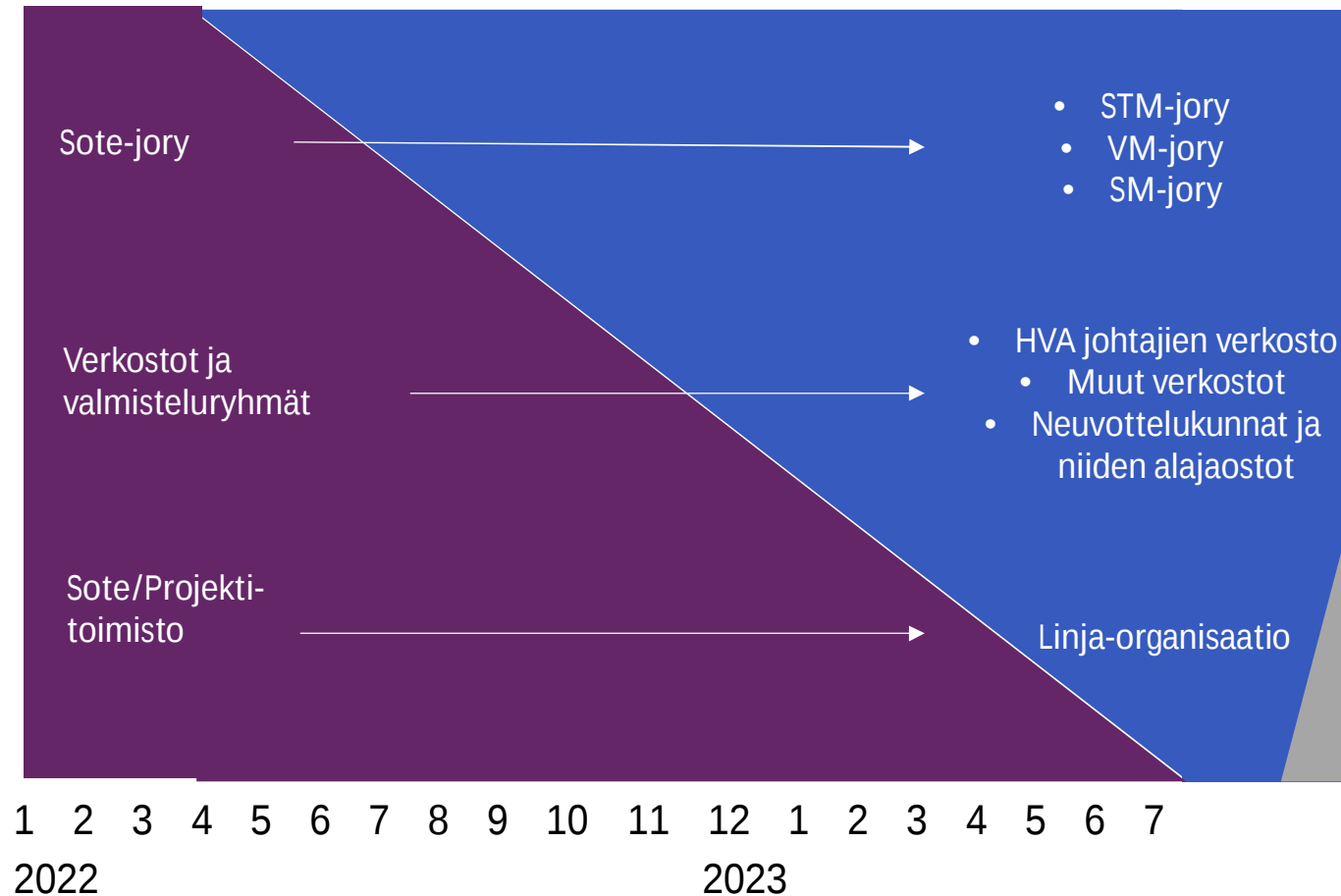

- Strategista (järjestämispainotteista) ohjausta
- Merkittävästi lisääntyvää vuorovaikutusohjausta
 - Uusi tasapaino: normi-, resurssi- ja informaatio-ohjaus nivotaan yhteen
- Toiminnan ja talouden kokonaisohjausta
- Yhtenäistä ohjausta

Toimeenpanosta kohti pysyvää ohjausta

MÄÄRÄAIKAINEN
TOIMEENPANO-
PROJEKTI
(sote-uudistus)

VALTIONEUVOSTON
PYSYVÄ
OHJAUSMALLI

Kiitos

